

Bredbandsstrategi för Alingsås kommun

Inledning

Alingsås kommun växer och räknar med fortsatt befolkningsökning de närmsta tio åren. Detta skapar utmaningar inom flera områden som miljö, socialt, ekonomiskt och infrastruktur. Alingsås vill utveckla näringslivet och dra till sig företag. En utbyggnad av bredband är en del i att hantera dessa utmaningar.

Behovet av en bra digital infrastruktur driver bredbandsutvecklingen både i Alingsås och nationellt. Nedläggning av den analoga kopparbaserade infrastrukturen har påbörjats.

Enligt den senaste bredbandskartläggningen från Post- och telestyrelsen (PTS) som avser 2017 så hade 65 procent av hushållen och 52 procent av arbetsställen i Alingsås kommun tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s (faktisk hastighet). Vid den föregående kartläggningen 2016 hade 58 procent av hushåll och 49 procent av arbetsställen i Alingsås kommun tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Ökningen är 7 procentenheter för hushåll respektive 3 procent för arbetsställen.

På nationell nivå har regeringen uppdaterat den nationella bredbandsstrategin. Bredbandsmålet 2020 har höjts till att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s och att 2023 bör alla ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet samt att 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband.

Syfte

Bredbandsstrategin fastställer en långsiktig och övergripande strategi avseende bredband till privatpersoner och företag i förhållande till de mål och åtaganden som antas. Bredbandsstrategin ska ge stöd i kommande planarbete samt belysa utvecklingsbehoven ur ett samhällsperspektiv. En bredbandsstrategi är en förutsättning för att erhålla statlig ekonomiskt stöd.

Strategi

Alla som bor, verkar och besöker Alingsås kommun ska inom kommunens geografi ha tillgång till bredband med kapacitet som krävs för att ta tillvara de möjligheter som det digitala samhället erbjuder.

Mål

Alingsås kommuns bredbandsmål för perioden 2018 – 2025 är

- Alla hushåll och företag i Alingsås kommun bör senast 2020 erbjudas möjlighet att ansluta sig till bredband om minst 100 Mbit/s.
- År 2020 bör 95 procent av hushåll och arbetsställen i Alingsås kommun ha tillgång till hög bandbred om minst 100 Mbit/s
- År 2023 bör hela Alingsås ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
- År 2025 bör minst 98 procent av hushåll och arbetsställen i Alingsås kommun ha tillgång till hög bandbred om minst 1 Gbit/s.

Den pågående digitaliseringen

Samhället blir allt mer digitaliserat. Digitaliseringen har genomgått några olika faser som har tillfört nya möjligheter. Stordatorns inträde skapade förutsättningar för effektiv administration och när personatorns inträde gav den enskilde tillträde till den digitala arenan och effektiviserade företagen på individnivå. Internets genomslag – kopplade samman människor, företag, organisationer och datorer över hela världen och har skapat förutsättningarna för en globaliserad ekonomi. Begrepp som smarta städer, big data och internet of things skapar nya synergimöjligheter genom samordning av stora mängder data som samlas in genom nätverk etc.

Omvärldsanalys

Lokalsamhället står inför flera utmaningar som kommer på kommunens ansvar att förhålla sig till och hitta lösningar för:

- En förändrad demografisk struktur med allt fler äldre vilket kommer driva ökade kostnader för bl.a. vård och omsorg samt gör tillgången på arbetskraft mindre
- En omflyttning av människor från landsbygd till städer samt migreringsströmmar
- Behov av en hållbar livsstil och ett hållbart samhälle
- Ett allt högre konkurrenstryck för företag genom de senaste årtiondenas globalisering där vikten av geografisk placeringen av arbetskraft tenderar att minska

Digitaliseringen spelar en viktig roll för att hantera dessa utmaningar och det behöver utvecklas nya digitala tjänster som bidrar till att utmaningarna kan hanteras på ett rimligt sätt för samhället, såväl praktiskt som ekonomiskt.

Ur offentlig verksamhets perspektiv:

- Skapa förutsättningar för rationalisering, samordning och effektivisering av offentliga verksamhetssystem.
- Möta ökade krav på offentlig service till oförändrade eller sänkta kostnader och ge lika bra offentliga digitala tjänster på landsbygd som i tätort.
- Att vårdgivare kan leverera den patientservice som förväntas i hemtjänsten, sjuk- och tandvård samt för sjuka som vårdas hemma.
- Att skolor, högskolor och universitet fortsätter ha bra tillgång till bredband med höga hastigheter för att ge elever, studenter och forskare förutsättningar för sina studier och sitt arbete.

Ur näringslivsperspektiv:

- Skapa förutsättning för utveckling av befintliga företag.
- Ge möjlighet för företagsetablering av företag i alla delar av kommunen.
- Säkerställa inflyttning av arbetskraft.

Ur kommuninvånarens perspektiv:

- Få tillgång till effektiva samhällstjänster som ger en enklare och tryggare vardag.
- Få tillgång till underhållning som tv, film, musik etc.
- Möjliggöra distansutbildning.

- Möjlighet till arbete hemifrån och distansmöten vilket bidrar till hållbar utveckling.
- Att boende i tätort och på landsbygd har samma förutsättningar för elektronisk kommunikation.
- Möjlighet till ökade möjligheter att delta i den demokratiska processen.

Styrdokument

Digital Målbild för Alingsås kommun – öppen och snart

Den Digitala Målbilden pekar ut riktning och mål. Till den Digitala Målbilden är knutet en handlingsplan för elva områden. Utvecklingen av digitala omsorgstjänster i hemmet och utvecklingen av den "smarta staden" är områden som kräver en god digital infrastruktur.

Alingsås E-strategi

I kommunfullmäktiges E-strategi beskrivs att god digital infrastruktur är grundstommen i utvecklingen av ett väl fungerande digitalt samhälle. De strategiska målen som nämns är: Enklare vardag för privatpersoner och företag; smartare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet; samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

E-strategi framhåller att Alingsås kommun ska föregå med gott exempel när det gäller utbyggnad av infrastruktur till verksamheterna samt att kommunen måste ta ett ökat ansvar för att invånarna och företagen får del av en god digital infrastruktur och dra nytta av utvecklingen och stärka kommunens attraktionskraft. Ytterligare huvudområden som lyfts fram är att invånarna ska enkelt, smidigt och säkert kan hantera kontakter och informationsutbyte med kommunen. Nyttan med e-satsningar utifrån ett kommunalt helhetsperspektiv ska vara drivande och överordnad i digitaliseringen.

Alingsås kommuns flerårsstrategi 2018-2020

Flerårsstrategin 2018-2020 lyfter fram digitaliseringens möjligheter i samhällsutvecklingen för att skapa hållbar tillväxt. Tanken om den "smarta staden" påverkar framtida och befintliga samhällsstrukturer för trafik och bostäder. För att denna utveckling ska vara framgångsrik måste ett gemensamt synsätt skapas inom hela kommunkoncernen slår flerårsstrategin fast.

Alingsås kommuns flerårsstrategi 2017-2019

Flerårsstrategin 2017-2019 definierar inte målet och ansvaret för bredbandsutbyggnaden i Alingsås kommun.

Alingsås kommuns flerårsstrategi 2016-2018

Ett av de prioriterade målen i flerårsstrategin 2016-2018 var att nå nationella bredbandsmålet att 90 procent av hushåll och arbetsställen har tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s. Alingsås Energi tillsammans med kommunstyrelsen ansvarade för att målet nås.

I den politiska avsiktsförklaringen ges Alingsås Energi ansvaret för fiberutbyggnaden i kommunen.

Nationell bredbandsstrategi

Regeringens bredbandsstrategi - "Sverige helt uppkopplat 2025" sätter målen att 95 procent av kommuners hushåll och arbetsställen bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s bredband år 2020 och 98 procent bör ha tillgång till bredband om minst 1 Gbit/s 2025. Målen innebär också att alla bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där de normalt befinner sig senast år 2023.

Bredbandsmarknaden och dess aktörer

Alingsås Energi AB, helägt av Alingsås kommun, har byggt fibernät under ett antal år i Alingsås centralort och södra delarna av kommunen, både i tätort och på landsbygd. I norra kommundelen bygger Bjärke Energi bredband. Ett antal mindre aktörer finns i tätorten och i södra kommundelen.

Konkurrensen om hushållen ökar på bredbandsmarknaden i takt med att fler hushåll får bredband och färre återstår att ansluta. Marknadens vilja att bygga även på landsbygd har ökat även om kostnaderna är högre än i tätort. Dock finns det hushåll på landsbygd där det inte kommer att vara marknadsmässigt ekonomiskt möjligt att bygga bredband, här krävs det på sikt någon form av ekonomiskt stöd från samhället alternativt en annan teknisk lösning.

Inom Alingsås kommun finns ca 1 000 fritidshus som ligger i mer glest bebyggd geografi där trenden är att dessa områden går från att vara fritidshus till att bli områden för permanenthushåll. Bredbandsstrategin sätter inget långsiktigt mål på att erbjuda, eller att får tillgång till bredband med höga hastigheter. Fritidshusen ska dock erbjudas möjlighet att ansluta sig och kan göra att anslutningskostnaden per hushåll blir mer gynnsam.

Marknaden har ett stort intresse av att bygga bredband och bedöms kunna driva utbyggnaden inom Alingsås kommun.

Ansvar och roller

Alingsås kommun

Alingsås kommun bevakar utvecklingen inom bredbandsområdet och tar en aktiv roll i att främja bredbandsutbyggnaden.

- Bredbandsstrategin fastställs av kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen ansvarar för att bredbandsstrategin får genomslag i flerårsstrategin
- Kommundirektören säkerställer att bredbandsstrategin kommuniceras i kommunen samt ansvarar för de kommungemensamma aktiviteter och åtgärder som krävs
- Bredbandssamordnare får ansvaret att samordna och främja bredbandsutbyggnaden i enlighet med kommunens målsättning för bredbandsutbyggnad. Bredbandssamordnaren ansvarar även för uppföljning av strategin och målsättning

Alingsåshem

Det kommunala bostadsföretaget Alingsåshem med 3 300 bostäder medverkar till att förverkliga bredbandsstrategin. Bredband har redan installerats i stora delar av det kommunala bostadsbeståndet. Alingsåshem erbjuder industri- och

näringslivslokaler och medverkar även om detta område till att förverkliga bredbandsstrategin.

Alingsås Energi

Kommunen har uppdragit till sitt bolag Alingsås Energi att bygga fiber till allmänhet och företag. Tillsammans med kommunen har Alingsås Energi en samordnande roll för de insatser som krävs för att förverkliga bredbandsstrategin

Övriga bredbandsaktörer

De operatörer som idag erbjuder fiberanslutning är IP-Only, Telia och Bredbandsbolaget. Enstaka fiberföreningar finns i kommunen.

Åtgärder

Följande åtgärder ska genomföras för att stödja bredbandsmålen

- Alingsås Energi får fortsatt uppdrag och ansvar att bygga bredband till hushåll och arbetsställen på marknadsmässiga villkor enligt bredbandsstrategins mål. Alingsås Energi har ett ansvar som kommunalt bolag och som den ledande bredbandsaktören att om så är möjligt söka samverka med andra bredbandsaktörer.
- Alingsås Energi ska om möjligt söka bidrag för hushåll på landsbygden som är bidragsberättigade med intentionen att bygga till dessa.
- Alingsås Energi ska arbeta kontinuerligt med efteranslutningar för att öka anslutningsgraden.
- Kommunstyrelsen ska under 2020 följa upp bredbandsutbyggnaden i förhållande till bredbandsstrategins mål. Uppföljning och förslag om justeringar av bredbandsstrategin relaterat till hur bredbandsmarknadens olika aktörer lyckas med sina utbyggnadsplaner ska redovisas.
- Kommunstyrelsen ska kommunicera bredbandsstrategin internt och externt samt stödja och främja kommunens arbete med bredbandsfrågor.
- Alingsås kommun ska i möjligaste mån underlätta för aktörer på bredbandsmarknaden som vill lägga ned fiber.
- Kommunledningskontoret ska utse bredbandssamordnare vars uppgift är att verka för och stödja bredbandsutbyggnaden i kommunen. Även verka för ökad förståelse kring samband mellan bredbandsutbyggnad och ökad efterfrågan av digitala tjänster för kommuninvånare, företagare och besökare.
- Definiera nyckeltal kring hur Alingsås kommun verkar för och stimulerar bredbandsutbyggnaden.